

SHOWING TIMES x 12

diploma project by Helena Ondrus

Copywrigt: Helena Ondrus, LTH, Sweden 2003

CONTACT: ondrus@hotmail.com

Innehållsförteckning

Inledning	1
Genom att visa tiden på ett nytt sätt ser man också tiden på ett nytt sätt.	
Designmetod	2
Det är vägen som är målet.	
Mina tidvisare handlar om	3
Om tid	5
Vår kollektiva tidmätning 12, 7, 24, 60	
Året	
Månaderna	
Veckan	
Dygnet	
Timmar och sekunder	
Klockan	
Linjär tidvisare	7
Engångstidvisare	9
Tidvisare med prioritering	11
Ätbar tidvisare	13
Stilla tidvisare	15
Aktiv/ passiv tidvisare	17
Tidvisare med konstant bekräftelse	19
Pulsjudande tidvisare	21
Pendlande tidvisare	23
Kedjetidvisare	25
Livet-går-upp-och-ner-tidvisare	27
Tidvisare i ett kit	29
Intervjuer apropå tid	31
Välj ut en sak som representerar en positiv och en negativ tidupplevelse	33
Litteratur, inspiration och handledare	35
Tick tack till handledare m.fl.	36

Inledning

Genom att visa tiden på ett nytt sätt ser man också tiden på ett nytt sätt.

Detta examensprojekt handlar om tid. Om hur vi människor upplever, lever med och i tiden. Det handlar om spänningen mellan den kollektiva tiden, klocktiden, och den individuella tiden.

Tiden är bara ett exempel på den problematik jag hittar överallt, i samhället, i relationer, inom mig själv; att hitta plats för det känslösa.

Den kollektiva klocktiden behövs för att vi ska kunna strukturera oss. Samtidigt uppfattar vi tiden så olika i olika situationer. Så hur ger man mer plats för okonstruktiva delar av livet? De delar (känslor ?) som samhället inte uppmuntrar eftersom de är i vägen och gör oss mindre nyttiga. Kan man låta t.ex. den individuella tidsupplevelsen få plats i klocktiden? Frågan är också; Kan man genom att visualisera tiden på ett nytt sätt också uppfatta tiden på ett nytt sätt?

Introduction

This diploma project is about how people experience, live in and with time. It is about the tension between the collective time (clock time) and the individual time. This diploma project serves as an example of how non-rational parts of our life do not really get space in our society. Can one by showing time in a new way also experience time in a new way?

Designmetod

Det är vägen som är målet...

Ca 54000 minuter har det tagit mig att färdigställa detta examensprojekt. Det är mycket tänkt och känt under den här tiden.

Efter fem år som designstudent (Hur många minuter är inte det?) har jag kommit fram till att design för mig handlar om mer än estetik och försköning, produktionsvänlighet, användarvänlighet och försäljningsmöjligheter.

Jag vill få fram produkter som ifrågasätter och berättar, utan att för den skull kompromissa bort dessa vänligheter och möjligheter. Jag vill skapa produkter där jag kan berätta mer, utöka budskapet, och få användaren att tänka efter.

Jag vill också skapa deltagande design, där jag inte alltid ger något färdigt svar. Jag vill försöka lämna en öppning för användaren själv att reflektera sig och sina tankar i produkten.

Med mitt examensprojekt passade jag på att gå in i en öppen frågeställning, utan beslut om hur resultatet skulle se ut. Att projektet handlar om tid beror på slump, uteslutningsmetoden och min fascination av att mäta. Mäta det omätbara.

Det var inte självklart från början, att det var genom tidvisare jag skulle visa mina tankar. Det blev så eftersom det är viktigt för mig att man genom produkterna ska förstå att detta examensprojekt handlar om just tid.

Jag har valt att begränsa mig till armburna artefakter. Armbandsur är en klassisk industridesignprodukt. Vad passar då inte bättre än att göra det på mitt sätt, där jag blandar in reflektion och tänkvärdhet. De tolv klockor jag avslutningsvis valt att visualisera är mer en spegling av mina tankar än ett absolut svar.

Mina tidvisare handlar om:

att leva i och utanför klocktiden

att våga känna efter och uppleva

att all tid är värdefull, bra som dålig tid

att lära sig prioritera och lägga tid på det man verkligen vill

att tiden upplevs olika i olika situationer och av olika personer

att vi påverkas av hur formen på tiden (klockor) visualiseras

Några tidvisare innefattar endast ett tema, medans andra är mer komplexa.

Jag uppmanar dig till att själv tolka och fundera...

My watches are about:

-living with and without time.

-daring to feel and experience.

-that all times are valuable, good as well as bad times.

-prioritising and spending time on what you really want.

-experiencing time differently depending on the situation and the individual.

-the design of time (watches) is effecting the way we look at time.

Some watches are only about one of these themes, and some are more complex. I encourage you to interpret and think for your self.

Translation of text from previous page

Design methology

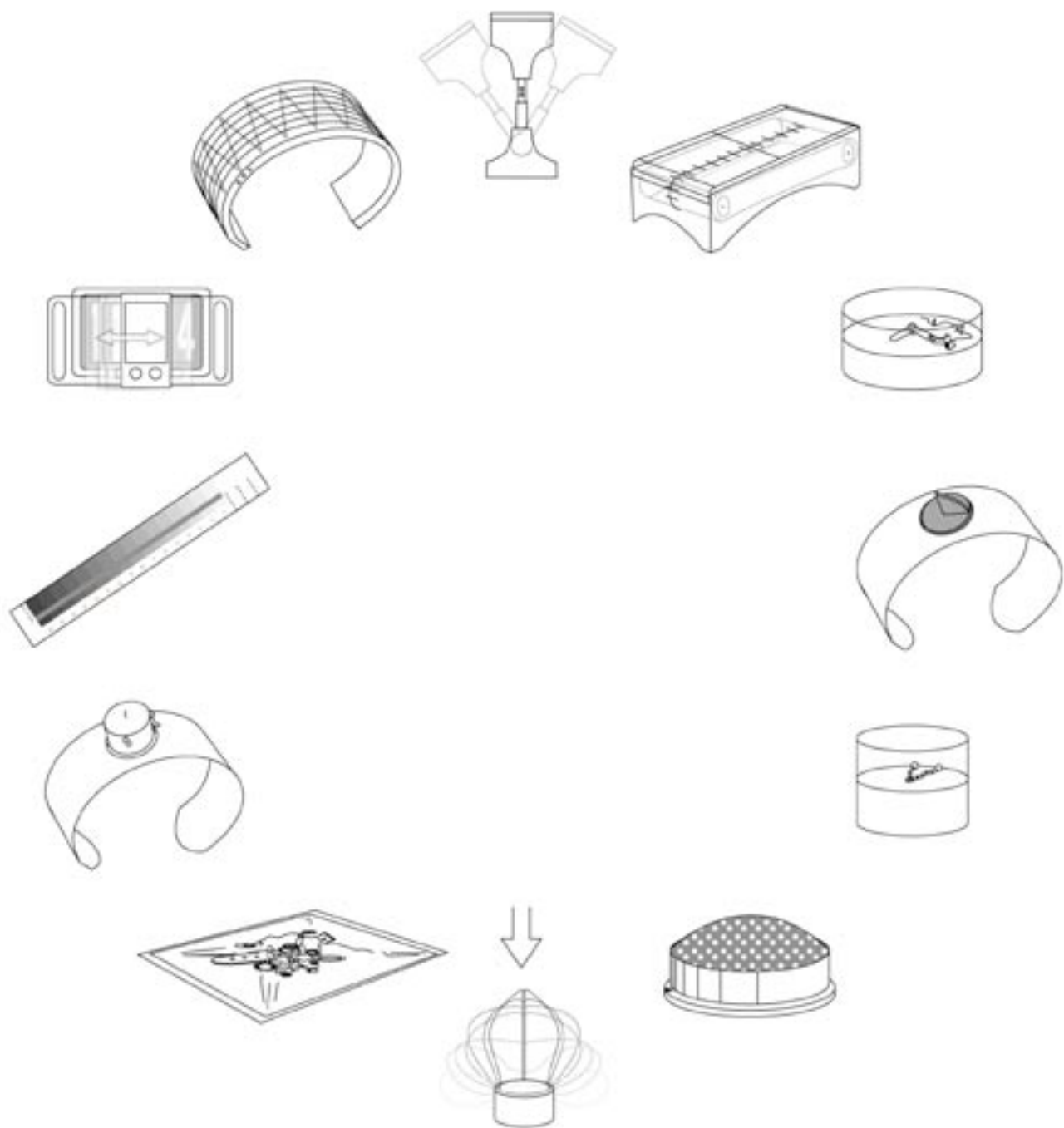
It took me approximately 54000 minutes to finish this diploma project. The hardest part has been to be clear about what I want to communicate.

What is the core of the project?

In five years as a design student (how many minutes is that?) I realised that I want my design to convey more than producer and user friendliness -I want to add a message and make people think.

I also want to create participating design, where the user finds the use, purpose or message by themselves.

It is by chance, by a process of exclusion and because of my fascination in measuring things (Measuring the unmeasurable) that this diploma project came to be about time. What I want to communicate in my 12 watches is the rational contra the irrational; the official time contra the personal time experience. When these two are in conflict people feel stressed. This topic is in time with the ongoing discussion about stress and health.

Om tid

Tiden är ett stort område och berör allt och alla. Tiden berör existentiella, filosofiska och religiösa frågor men betraktas samtidigt som ett rent vetenskapligt fysiskt och biologiskt fenomen.

Jag tycker att spänningen mellan struktur och det emotionella är oerhört intressant. Vi människor skapar regler och strukturer för att organisera oss. Det är fascinerande och beundransvärt. Samtidigt har vi känslor, det är det som gör oss till människor, men de får inte riktigt plats i dagens västerländska kultur. Det är när dessa två kommer i konflikt man känner sig stressad –i otid. Ämnet är i tiden med den diskussion kring folkhälsan (utbrändhet och stress) som har varit på tapeten på sistone.

Vår kollektiva tidmätning -12, 7, 24, 60

Kollektiv tid är den tid vi människor har kommit överens om för att samordna oss socialt. Den är uppbyggd på år: 12 månader/år, 28-31 dagar/månad, 7 dagars veckor, 24 (2x12) timmars dygn, 60 minuters timmar, 60 sekunders minuter och därefter i tiondelar, hundradelar och tusendelar av sekunder.

Året

365,24 dagar är den tid det tar för jorden att rotera kring solen. Ett år består av 365 dagar men har en extra dag vart fjärde år för att jämna ut (skottår).

Månaderna

Månen ligger till grund för månaderna, där måncykeln återkommer varje 29,5 dag. År 738 före Kristus födelse hade romarna, influerade av Grekerna, en 10 månaders kalender, som följde månen. Senare infördes två månader till (januari och februari). År 46 före Kristus födelse ändrade Julius Cesar kalendern och skapade de månader vi har i dag. Senare ändrades namnen för att ära andra kejsare.

Veckan

7 dagarsveckan grundar sig på bibelns skapelserättelse där Gud uppmanar människan att vila på sjunde dagen.

Dygnet

24 timmar är den tid jorden behöver för att rotera kring sin egen axel. Dygnsrytmen är beroende av solljus. Enligt NASA:s forskare verkar det naturliga dygnet för en människa vara 26 timmar när människan inte är styrd av solljuset på jorden.

Timmar och sekunder

Månen i sin omlopps bana ca 38 4403 km från jorden. Planeternas rörelser är bland annat det som ligger till grund för vår tideräkning.

Anledningen till att timmar och sekunder indelade i 60:e delar är att Babylonierna grundade sitt räknesystem på cirkeln (360 grader) $360/6=60$.

Försök med att införa tiondelning istället har gjorts, men aldrig riktigt slagit igenom (förutom med delningen av sekunder). Den kortaste tidsintervall vi kan mäta är en picosekund, vilket är en trilliontedel av en sekund.

Klockan

Tidsmätningens redskapen har gått från att mäta en mängd (vatten, sand, olja) som förflyttar sig, ofta från en behållare till en annan, till soluret. Med kugghjulet kom de mekaniska urverken. I samma veva (1884) delades jordklotet upp i 24 tidszoner.

Det analoga urverket speglar den cirkulära tidsuppfattningen. Den digitala klockan, där tiden visas genom en sifferkombination som aldrig återkommer (030921 12:54) visar framtids- och linjär tidsuppfattning.

About time

Collective time is the time mankind has agreed upon to make things easier in a social context. It is divided into: years, 12 months a year, 28-31 days a month, 7 days a week, 24 hours a day (2x12), 60 minutes an hour, 60 seconds a minute, and then tenths, hundredths and thousandths of a second.

Linjär tidvisare

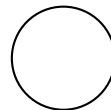
Den gemensamma tidsuppfattningen är den tid vi socialt, ekonomiskt och kulturellt organiserar oss med.

Tidsuppfattningen grundas i det kulturella och sociala sammanhang vi lever och växer upp i. De tidsformer som funnits historiskt har också format dagens tidsuppfattning.

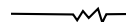
Tittar man tillbaka kan man se att det är produktionsförhållandet i samhället som har inflytande på vår tidsuppfattning.

De olika tidsstrukturerna finns inte bara historiskt i samhället utan också inom oss. När man föds lever man helt i nuet. Rytmer spelar stor roll för växande och utveckling (inte bara för människan) och genom att saker återupprepas för barnet skapas en cirkulär tidsuppfattning. Så småningom forceras barnet att leva i linjär tid, genom att barnet lär sig välja bort den omedelbara känslan och lusten.

- Punkttid/primitiv tid - tid bestående av fristående nu.

Cyklisk tid - alla händelser hänger ihop och är återkommande, som t.ex. årstider och dygnet.

Linjär tid - bestående av händelser som hänger ihop efter varandra i en linje och aldrig återkommer. Linjär tidsuppfattning är framtidsorienterad.

Spiralformad tidsuppfattning - förenar cyklisk och linjär tid. Upprepning i ett nytt läge.

The linear watch

Social time is the concept of time with which we structure society. It is established within a cultural and economic context. Notably, the shaping of the concept of time is strongly influenced by a society's method of production. The following concepts of time are not only experienced on a societal level but also on a personal level as we grow from a young child to an adult that is fully adapted to society(?).

Primitive time - independent present moments.

Circular time - moments connected and repeated, like the seasons.

Linear time - moments connected but never repeated.

Linear time is future orientated.

Spiral time - combination of linear and circular time, repetition in a new position.

Denna linjära klocka visar en del av framtiden och en del av historien, den är både linjär och cirkulär på samma gång.

Vi lever i en kultur och tid där den linjära tidsuppfattningen råder, men vi kämpar också för att befästa oss historiskt och räkna med framtiden.

Tidvisaren visar tiden genom en linjär gradering (1-24) på en textil rem. En fast markering över glasets indikerar vad klockan är.

This linear watch visualises the past, the present and the future simultaneously. It is both linear and circular at the same time. We live in a culture where the linear time-experience rules, but we fight to make a mark on history and to anticipate the future. Time is shown by a linear grading (1-24) on a band. A fixed mark on the glass indicates the time.

Engångstidvisare

Om vi startar klockan när vi själva t.ex. börjar dagen så kan vi mäta tiden, och hålla tiden, men alla har inte samma tid.

The disposable watch

If one starts the time when one for example starts the day, one can measure the time, and keep the time –but we will all have different time.

Om vi startar klockan när vi själva t.ex. börjar dagen så kan vi mäta tiden, och hålla tiden, men alla har inte samma tid. Klockan fungerar som ett modernt timglas.

En pappers tidvisare som visar tiden genom att reagera på ljus. När du öppnar den ljusskyddande förpackningen är linjen i mitten vit. Genom att exponera det ljuskänsliga papperet mörknar mittlinjen. Linjen jämförs med de intilliggande förtryckta rutorna och därmed ser man hur lång tid mittremsan har exponerats för ljus.

If you start the watch when you start the day for example, you can measure the time, and keep the time...but we would all have different time.

The watch is activated when you remove the light protective package. At the start the centreline is white but will darken as time goes by because of the light sensitive material. By matching the centreline with the printed marking on the side you will see how much time the watch has been exposed to light.

Tidvisare med prioritering

Vad en latmask lever på

Oj, klockan är redan nio. Hur kan jag vakna klockan nio när jag gick och lade mig så tidigt? Nå, ja. Jag behövde nog sova. Bra att sova ut så får jag en pigg dag.

Om jag bara klär mig, tvättar mig och äter frukost så sätter jag igång sedan. Jag tar frukosten och sätter mig en stund framför TVn. Kanske jag läser igenom "att göra" listan -det blir en fin start...

Oj, klockan är redan halv elva... Fasiken. Hela morgonen gick. Nu är det lunch snart. Bäst jag tar en kopp kaffe till så att jag piggnar till. Så fort det blir reklam paus slutar jag titta på den här skiten... Jag har ju sett den här repriserna redan, faktiskt flera gånger.

Nu är det verkligen inget bra på TV, men oj vad det inte finns ens en uns inspiration att sätta sig och jobba.. Jag spelar lite spel på mobilen...som meditation liksom. Det blir som en liten semester från ångesten... Jösses så nära jag är att slå mitt gamla rekord. Jag spelar tills jag slår det...Det blir beviset på att detta blir en toppendag...en riktigt produktiv och bra dag... En chans till. Bara en gång till. Ett försök till.

Näe, nu är klockan nästan halv ett... Jag har inte ätit lunch ännu. Jag är inte särskilt hungrig, men det är ju ändå tid för det... Jag sätter mig med pastan framför TVn. Det blir som en fräsch start på dagen.

Vilken tur jag har som hittade de här darlingarna på TV. Detta avsnittet har jag inte sett ännu, och det är faktiskt en riktigt bra serie. Vilken lycka! Det följs av ännu ett avsnitt av en bra kvalitets serie...

Nu är klockan två och jag är egentligen på frukoststadiet fortfarande... Vilket misslyckande. Om jag bara slår mitt gamla rekord på mobilspelet kanske jag kan rädda dagen?

Klockan är nu tre. Dagen är ett officiellt misslyckande. Om jag bara gör lite sådant som ändå måste göras. Man kan räkna det som en grundning för i morgon.

Nu är klockan 15.56. Tänk vad mycket man hinner med på en timme om man bara vill. Jag diskade och bäddade och plockade ihop grejerna och rensade ur kylen och bar ner tomflaskor och tömde kattlådan och bokade tvättid. Jag är i farten och kanske jag skulle sätta mig och jobba lite. Fast näe, klockan är 15.57 och dagen är ju officiellt slut klockan 16. Vad hinner man på tre minuter? Jag skriver en lista på det som ska göras i morgon, och så får jag lite kvalitetsledig tid nu istället, där jag slipper ha dåligt samvete för att jag inte gör något.

Den offentliga tiden skyms av det man egentligen prioriterar, vilket gör att man inte glömmet vad man tycker är viktigt.

En traditionell digital klocka skyms av ytterligare en display där man har lagt in bilder på vad man tycker är viktigt i livet. Displayen går att flytta så att man kan se klockan -dock bara en bit i taget.

The official time is partly covered by what you actually prioritise. The top display is loaded with pictures of things you find important. The top display can be shifted to reveal the time display underneath.

Ätbar tidvisare

Nu är namnet på det som hamnar mitt emellan då och sedan. En plats vi tvingats bort från som barn men som vi allt sedan dess har längtat efter. En plats som är okonstruktivt skrämmande. Där finns en massa omedelbara känslor och upplevelser, saker som slukar oss helt och fullt, små explosioner av hänförelse och intryck. Vi längtar efter det som hamnar mitt emellan då och sedan. Vi tränger, bökar, stökar, försöker fösa bort då och sedan. Vi knarkar, äter, älskar, tittar på tv, mediterar. Vi upplever tills vi glömmet -och hittar vårt fiktiva nu -platsen mellan då och sedan.

Eatable watch

Now is the name of what is in-between then and later. A place we were forced as a child to leave but since then has been longing for. There are a lot of immediate feelings and experiences, things that devours us fully. We long for what is in-between then and later. We take drugs, eat, make love, watch tv, meditate. We experience things until we forget –and find our fictive present moment...

Ett rostfritt armband med en chokladpralin i form av ett solur.

Hur länge klara den solen? Hur lång tid tar den att äta? Vad upplever jag under tiden?

A bracelet in stainless steel with a piece of chocolate in the shape of a sun.

Stilla tidvisare

Tiden far
Jag står kvar

The quiet watch

*Time goes by.
I stand put.*

En tidvisare i stearin som fungerar som en tidmätare (jmf. timglas och adventsljus.) Tänd vecken och låt brinna. Brinntid ca 4,5 timme. Ljuset sticks på en liten pinne i botten av armbandets skålning för att stanna kvar. Tidvisaren anspelar på förgänglighet samt stillhet.

Light the candle and let it burn. It burns for approx. 4,5 hours. To fixate the candle it is stuck upon a metal pin that is fixed to the bottom of the depression in the bracelet. This watch is about transience and quietness.

Aktiv/passiv tidvisare

Och där, bara ett steg från den förra punkten, började ännu en knopp höja sig och veckla ut sig allt mera. Också nu tyckte Momo att det var den allra vackraste blomma hon någonsin sett.

...

"Var någonstans var jag då?" "I ditt eget hjärta", svarade mästern Hora och strök henne mildt över det rufsiga håret.

Ur Momo eller kampen om tiden
av Michael Ende

The active/ passive watch

And there, just a step from the other place, another bud started to rise and evolve. Also this time Momo thought this was the most beautiful flower she ever seen.

...

"Where was I?" "In your own heart", answered master Hora and gently stroke her tousled hair.

From Momo by Michael Ende, my translation

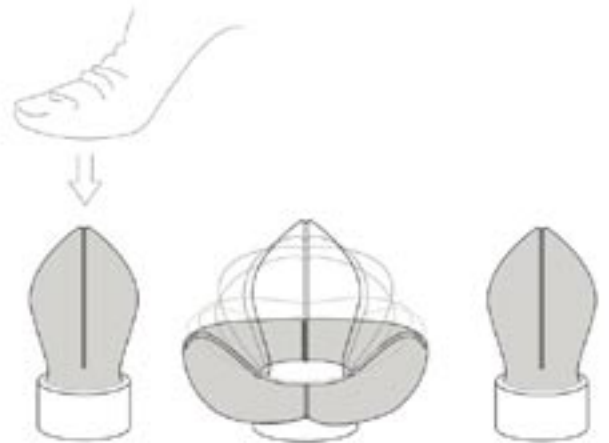

Silikonknoppen växer upp över urtavlan beroende på hur mycket man rör på armen. Genom att trycka undan silikonerna ned mot urtavlan blir urtavlan synlig igen. Växandet regleras med en luftventil som aktiveras av rörelseenergin. Luften pressas ut när man pressar ner silikonerna för att se vad klockan är. Tidvisaren ger bekräftelse på aktivitet/passivitet. Har man varit mycket aktiv är blomman i vägen innan man ser vad klockan är. Kanske bör man ta det lugnare när man har varit aktiv och därför ska vara bortkopplad från den offentliga tiden?

Depending on how much you move your arm a silicon-bud grows up from the watch, this because of a air vent. The time

becomes visible by pressing down the bud against the glass.

Tidvisare med konstant bekräftelse

Tid är pengar. Alla som har lite upplyst stolthet fnyser åt det. Det finns viktigare saker i livet än pengar -money can't buy me love...

Men Benjamin Franklin har väl kanske ändå lite rätt, undrar vi lite för oss själva. Vi lägger tid på jobb och skola –viktiga saker, och får pengar för det (så småningom) och sedan lägger vi pengar på det vi vill lägga tid på –fritid...

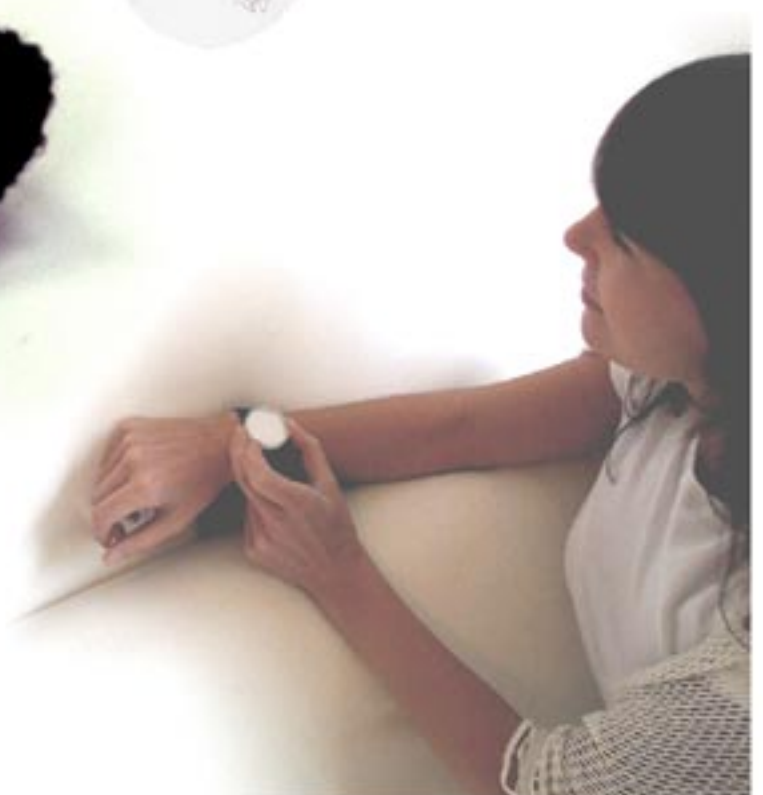
Tid är kanske pengar ändå -lite grann, på omvägar. För inte kan jag lägga tid på olönsamheter? En måndag i sängen –fy skäms- parasitbandit! Det är bara den tid vi lägger på sådant som samhället har nytta av som räknas...nytt nytt nytt... Jag menar bara att du ägnar tid åt att läsa det här...

'Hörre du du!

*The watch with constant recognition
Everybody who has some enlightened pride will snort at "Time is money". There are more important things in life than money -money can't buy me love... But maybe Benjamin Franklin had a point? we ask ourselves. We spend time on work and education-important stuff, and (eventually) get money for it. Then we spend money on things that we really want to spend time on spare time... Time maybe is money anyway, just a little bit, in a detour kind of way. Because can I spend time on non-important things? A Monday in bed? Shame on me! Only count the time society will benefit from!*

Tidvisaren har en boett med pappersbotten, där visarna är koplade till en extra arm med ett skrivstift. Stiftet far runt och gör linjer på underlaget. Ju mer du rör på tidvisaren desto mer markerar stiftet. Genom att lyfta på glaset kan underlaget bytas ut. Kanske byter du varje morgon (starta dagen med ett nytt blad?) eller kanske vid behov. Bladen blir bekräftelse på hur mycket du rört dig sedan du bytte blad. Eftersom du alltid har bladen som minne ger det alltid bekräftelse.

The watch has got a changeable piece of paper in the bottom. A third hand with a pencil is fixed by the minutehand. The pencil moves around leaving marks when you move the watch. By lifting the glass you can change the paper. Maybe you change every morning? Or maybe when you feel like it? The papers are recognition of how you moved since you changed the sheet.

Pulsjudande tidvisare

Det vuxna människohjärtat slår ca 1 slag/sekunden. Vi blinkar ungefär var tionde sekund. Synsinnet uppfattar 16-18 bilder/sekund. En exakt sekund är 9 192 631 770 perioder av strålning i en atom i celcium 133.

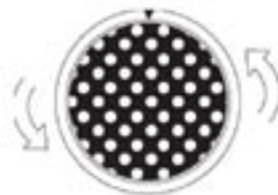
The pulsesounding watch

A mans hearts beats approximately 1 beat/second. The eye blinks approximately every tenth second. The sight can catch 16-18 images in a second. An exact second is 9 192 631 770 periods of radiation in an atom of celcium 133.

En tidvisare med högtalare som spelar upp ljud av hjärtslag. Hjärtljudet anspelar på den klassiska klockans mekaniska tickande men ger en mer mänsklig prägel. Frekvensen på pulsljudet går att justera genom att vrida hela hötälaren.

Genom att förändra frekvensen kan man också genom hörseln stimulera sin egen puls. Är du slapp ökar du den auditiva pulsen, är du stressad sänker du den. För att få kontakt med den offentliga tiden (veta vad klockan är) ska din egen puls överensstämma med den auditiva, var på tidvisaren spelar upp svaret.

The frequency of the beat is adjustable by turning the speaker. By adjusting the beat you can (by listening) stimulate your own pulse. To get to know the time (the official clock time) you have to match the beat with your pulse. By doing this the watch will speak out the time.

This speaker-watch plays the sound of a heartbeat.

Pendlande tidvisare

Förutom den tidsuppfattning vi kommit överens om (klockan) har vi en inre, privat, upplevelse. Den inre tidsupplevelsen är personlig, mångfacetterad, innesluter känslor och är omätbar och växlande. Den påverkas av temperatur och ljus, eftersom detta fungerar som tidgivare för reproduktion, sömn och födosökning. Kroppsklockan styrs av hypofysen som i sin tur styrs av ljus och mörker.

Man har också sett, genom att titta på unga och gamla människor, en koppling mellan matsmältningen och upplevelsen av tid. Ju långsammare matsmältning desto långsammare tidsupplevelse.

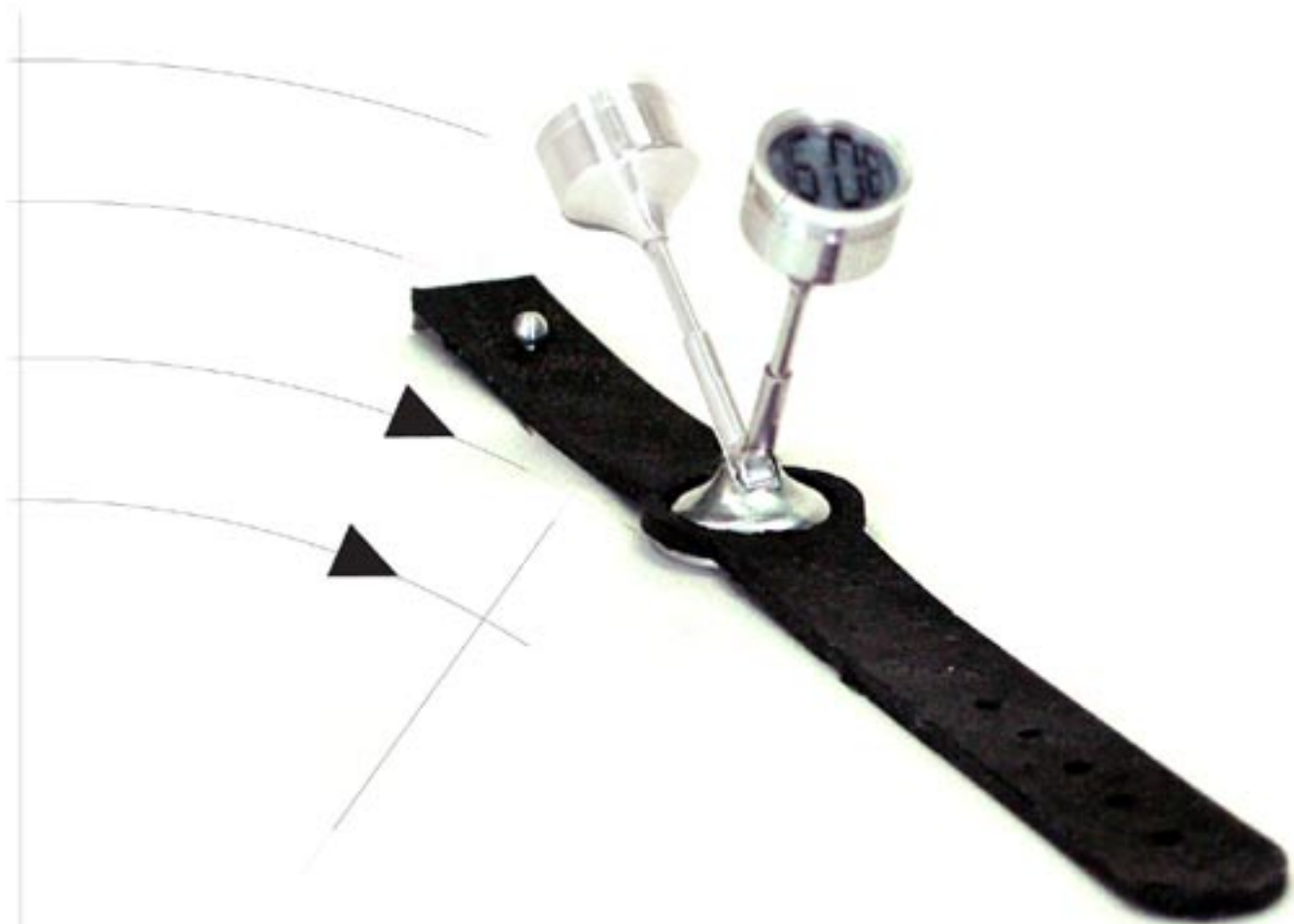
Den inre tiden påverkas också av individens möjlighet att påverka en aktivitet eller handling.

Tiden går fort när man har roligt. En tidsperiod verkar upplevas som kortare om personen registrerar fler händelser. Tittar man däremot tillbaka på tiden och ser på t.ex. en vecka som har varit upplevelselik upplevs den som en längre tidsperiod än en vecka som har känts innehållslös och monoton, eftersom det finns fler upplevelser att hänga upp tiden på.

The oscillating watch

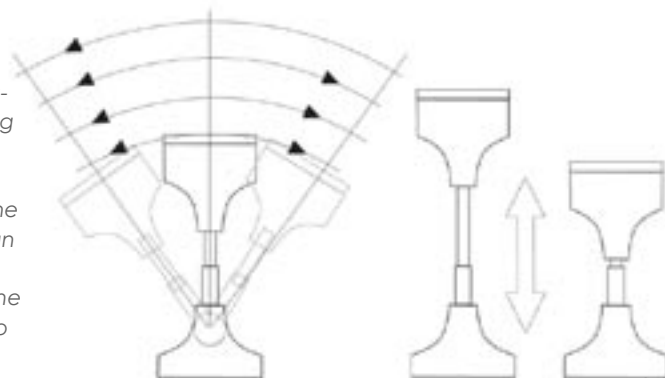
Apart from the time-experience we humans have agreed about (the clock-time) we also have an inner private experience. The inner time-experience is personal, multi-faceted, contains emotions and is immeasurable and changing. It is affected by temperature and light, since this is time-setting for reproduction, sleep and hunger. The bodyclock is controlled by the hypophyse which is controlled by light and darkness. By looking at old and young people it has been noted that there is a connection between time-experience and digestion. Slow digestion gives a slow time-experience. The inner time also influenced by the individuals possibility to affect an activity or action.

Time goes fast when one has fun. A period seems shorter if the person registers numerous events. Looking back at time that for example a weeks that seems full of experiences seems longer then a week that is monotonous, this because there are more events to remember it by.

Tiden uppfattas att gå olika fort men är egentligen alltid konstant. Den urgamla och enkla principen med pendeln, som dessutom är starkt förknippad med den mekaniska klockan, visar olikheterna i hur man uppfattar tiden. Tidvisaren pendlar konstant 1 gång/sekunden. Avståndet mellan toppen (med den traditionella digitalurtavlan) och fästet vid armbandet kan man själv förlänga. Beroende på avståndet uppfattas urtavlan att pendla i olika hastigheter -ju närmare fästpunkten desto snabbare.

One can experience the speed difference of time but time is actually always constant. This oscillating watch shows this difference. The top oscillates once a second. The distance between the top (with the digital clock) and the bracelet can be changed. According to how high or low you position the top, the speed of the movements seems to vary.

Kedjetidvisare

Att leva bortom all tid. En stund.

Att uppslukas och försvinna bort. Drömma, läsa,
bara glömma bort sig.

Och sedan plötsligt inse att man ska med bus-
sen, hämta barnen, hinna till posten innan den
stänger. För det är sådant man också ska göra
för att leva livet.

The chain watch

To live beyond time. For a moment.

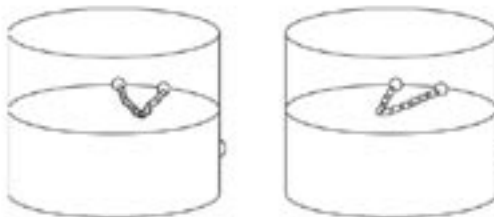
*To get absorbed and drift away. Dream, read, just forget
oneself.*

*And then suddenly realise that you should catch the bus,
get the children, have time to go to the postoffice before
it close. 'Cause these are things you have to do as well
when living life.*

När du befinner dig i din egen individuella tid är klockan inte intressant. Visarna är kulor som genom gömda magneter flyttar sig runt urtavlan. Tiden kan utläsas på kulorna position. Mellan kulorna är en kedja fäst. Kedjan hänger löst då reglaget inte är intryckt. Genom att aktivera reglaget "sugs" kedjans mittenpunkt till centrum av urtavlan och skapar den klassiska visarställningen tydligare.

When you are living in your individual time,

the clock time is not really interesting. The hands are balls that are moving (by hidden magnets) around the clock. The time is readable by the position of the balls. Between the balls there is a chain. The chain hangs loosely when the button is not activated. When activated the chain will go to the centre of the clock and show a more conventional hand-position.

Livet-går-upp-och-ner-tidvi- sare

Tänk dig att när varje barn föds så får det en fantastisk gåva; När helst denna nytilkomna person vill får den en gång i sitt liv spola framåt i livet. Den får hoppa över tid och upplevelser, när helst den vill och hur långt framåt den vill...men endast en enda gång. När kommer du använda din gåva?

*The life-goes-up-and-down-watch
Imagine that every child when born gets a fantastic gift;
Whenever this person wants he/she can fast forward in
life. Skip periods of time as long one wants –but only once.
When would you use your gift?*

Inte bara positiv eller produktiv är värdefull tid. Livets baksidor formar oss och bör värderas som lika viktiga. Sicksack mönstret på displayen anspelar på kurvor som mäter uppgång och dalar. I form av en display som går runt armen i ett armband visas tiden sicksack från kant till kant. Sicksackslingan fylls i mer och mer ju längre tiden går. Vid änden på varje "topp" på displayen finns en siffra som indikerar klockslag. Markering i displayglaset visar var tionde minut. På modellen är klockan sju-tion minuter över ett på eftermiddagen.

Not only positive or productive time is valuable time. The pitfalls of life moulds us and should be valued as equally important. The zigzag line on the display is inspired by curves that show the ups and downs.

The zigzag goes from one side to another on a display shaped as a bracelet. The line is filled by the time. The number by the end of each "top" of the line indicates the time. The marking of the glass shows every tenth minute. On the model the time shown is seventeen minutes past 1 pm.

Tidvisare i ett kit

Köpa din tid?

Bygga din tid?

Slösa din tid?

Stoppa din tid?

Time in a kit
Buy your time?
Build your time?
Waste your time?
Stop your time?

Köpa din tid?
Bygga din tid?
Slösa din tid?
Stoppa din tid?
Uppfattar man en vakuumpförpackad klocka som frusen tid?
Är det äckligt eller fint?
Vet du vad en klocka består av?
Skulle man kunna sälja en tidvisare så här? Är det status att ha tid att bygga ihop sin egen tidvisare? Är det slöseri med tid?

*Buy your time?
Make your time?
Spend your time?
Freeze your time?*

Intervjuer apropå tid

Malin 27 år, bor ihop med pojkvän i Malmö. Nybliven mamma sedan 3 veckor. Mammaledig från jobb som studentkordinator på stort företag i Lund. Kunde där styra sin egen tid. Gillar när det händer mycket och det är mycket folk.

Tanken på att gå hemma ett år känns helt underbart. Man är lite frågande inför vad man ska göra. Man kan ju inte bara sitta här inne och amma och byta blöjor, men det kommer man väl på. Man får väl gå och simma och gympa, och så finns det babybio också. Nu har man inga rutiner alls. Det är skönt att gå upp och duscha på morgonen, att man kommer iväg. Annars går hela året och man har inte gjort någonting kanske. Under det här året vill jag påverka och vara mamma för Vilhelm. Och koppla av också. Som sagt, man får inte många naturliga brejk i livet. Man kan ju var mycket ute.

Man gör ingenting om dagarna. När han sover försöker jag städa och ringa samtal. Jag menar göra ingenting i jämförelse med vad jag gjorde innan. Vara ute och utträtta saker. Om jag tänker efter så tittar jag inte på klockan längre. Det har jag tappat koll på. Jag får titta efter för att hålla koll på amning och också mina egna behov. Så småningom måste man nog få en rutin på det, att bevaka sina egna intressen. Annars kommer det nog bli ganska jobbigt. Tillåter mig att skita i måsten nu. Förr var det mer ordning hemma.

Nu är tiden behovsstyrd av Wilhelm. Man kommer nog bli duktigare på att styra sitt liv i 4 timmars intervaller. När han blir lite äldre så kan man nog styra honom lite mer. Förr blev jag tidspressad, om det vara mycket både på jobbet, socialt och hemma. Då skiter jag inte i något utan att ska hinnas med ändå. Jag var dålig på att ta det lugnt. Jag kan bli frustrerad om det finns för lite att göra.

Adam 29 år, bor i Malmö och jobbar som VD för ett riskkapitalföretag i Lund sedan nästan två år. Arbetet är både spännande och frustrerande: "Trivs ofta med jobbet. Tycker i grunden att det är kul och jag utvecklas, men jag vantrivs också ganska ofta" Har fru sedan länge och sonen Samuel sedan 8 månader, föräldrarna bor i Lund. "Lund och Malmö är min del av världen. Nästan alla jag bryr mig om finns här."

"Om man har mycket möten och dagen går ganska snabbt så blir det inte så många gånger jag tittar på klockan. Bara för att hålla tiden. När man har en improduktiv dag och bara vill härifrån så tittar man säkert 100 gånger."

Saker och ting måste bli ordentligt gjorda, det går en massa tid till detta. Det blir ett måste att göra det ordentligt från början. Måste gå till jobbet, måste ibland spela gitarr om man inte har gjort det på länge. Måste läsa en viss tidning. Måste verkligen läsa varenda artikel, för det är så intressant. Får ångest om jag inte gör det

När jag har tränat tycker jag om mig själv. Kanske för av att jag är kemiskt hög efter träningen men jag är så glad då att jag nästan blir lite odräglig.

"Datorspel är förbannat kul men det är vansinnigt när man har så lite tid. Jag får alltid dåligt samvete. Det är avslappnande precis som en urusel tv-serie. Man får inte något intellektuellt ut av det. Tiden bara går. När man haft det nöjet så behåller man ingenting."

"...men om man bara ser till sina egna behov så är det musik som är det viktigaste, både att lyssna och att spela och skriv. Musik är det enklaste sättet att få en kick. Musik har en direkt förbindelse in till mina känslor, jag kan rysa det är väldigt fysiskt, jag kan gråta. Ingenting annat kan manipulera mig känslomässigt på ett så enkelt sätt."

Välj ut en sak som representerar en positiv och en negativ tidsupplevelse

Ivan 62 år
Äggklocka: När jag sätter på den har jag satt igång något som är avgränsat. Som att baka bröd, eller sova i 20 minuter.

Tom almanacka: Inbyggda krav på att man ska utnyttja tiden. Viktigt att man organiserar, om man inte gör det så blir det bara att tiden går.

Ida 12 år
Inlines: Bara för att det är kul att åka inlines och det går fortare.

TV: man sitter bara och tittar på TV och gör ingenting med tiden.

Lubica 37 år

Tekannor: Vi dricker te på lördags- och söndagsmorgnar. Det är en positiv och trevlig stund. Lugnt och fridfullt. Det tar den tid det tar. Den stora tekannan hade vi när jag var liten, den visar att familjen har blivit större, att barnen har blivit äldre och dricker te nu för tiden.

Hallen: många stressiga stunder. Alla ska in på en gång. Det är rörigt och stökigt. Både när man ska in och ut.

Adam 29 år

CD-spelare: Jag är nästan aldrig stressad när jag lyssnar i den här. Jag använder den när jag springer, något av det mest avkopplande som finns, eller när jag går långpromenad själv med Samuel. Otroligt skönt och avslappnande, och jag blir också tillfreds när jag vet att Malin får tillfälle att koppla bort man och barn. Den använder jag även när jag reser - med tåg eller flygplan. Det är skönt för någon annan sköter det och jag kan inte göra annat än att koppla av.

Bil: Varje gång jag sitter i bilen är jag stressad. Kör alltid för fort och det är väldigt lite njutning utan bara transport från A till B.

Fakta och inspiration från

TIDSDOKUMENTET; www.tidsdokument.org
Nationalencyklopedien; www.nationalencyklopedin.com
Certec www.certec.lth.se/clock/index.html

Artiklar

Vår känsla för tiden av Hanna Adler & Björn Adler; www.kognitivpsykoterapi.nu/tiden.html

Den livslånga kampen om tiden (eller: Kampen mot det schemalagda livet) av Henrik Berglund; www.arbetsocialisten.pp.se/Artiklar/023.htm

Mentala bilder enligt Stephen Kosslyn av Helena Karlsson och Kjell Mesch; oldwww.cs.umu.se/tdb/kurser/TDBC12/HT-97/LABBAR/8-LABGRP/

Att tolka Parmenides av Staffan Carlshamre; Filosofisk tidskrift, vol 14, nr 4, 1994; www.philosophy.su.se/personal/staffanstexter/parmenides.htm

Skärgården i rummet och tiden av Mariella Linden; Tidskriften SKÄRGÅRD Årgång 25 Nr 4/2002; www.abo.fi/skargarden/skargard42002/linden.htm

Tidens tudelning av Christer Wigerfelt; www.alba.nu/nr_3_april97/morsansrelteori.html

Litteratur

Tiden är, Bokförlaget Prisma 1999 ISBN91-518-3688-2

Johan Asplund, Tid, rum, individ och kollektiv, LiberFörlag 1985 ISBN 91-38-90278-8

Trond, Berg, Eriksen, Tidens historia, Atlantis 2000 ISBN 91-7486-927-2

Mihály Csikszentmihályi, Flow, översättning Göran Grip, Bokförlaget Natur och kultur 1996 ISBN 91-27-05969-3

Michael Ende, Momo eller kampen om tiden, BerghsFörlag AB, ISBN 91-505-1239-7

Marie-Louise von Franz, Tiden – rörelse och stillhet,

James Gleick, 1999 Fortare -nästan allting accelerera, översättning Jan Wahlén, Brombergs Bokförlag AB, ISBN 91-7608-803-0

Bodil Jönsson, Tio tankar om tid, Brombergs Bokförlag AB, ISBN 91-7608-776-X

Helena Lindskog, Tidrika och tidfattiga -de nya samhällsklasserna, HelDag AB 2002 ISBN 91-631-2359-2

Christina Maslach, Utbränd, Bokförlaget Natur och kultur, 2001 ISBN 91-27-07147-2

Ingrid Westlund, Skolbarn av sin tid –en studie av skolbarns upplevelse av tid, Department of Education and Psychology, Linköping University 1996

Handledare/ Supervisors

HC Ericson, Grafisk formgivare

Claus-Christian Eckhardt, professor, Institutionen för Industridesign, LTH

Thomas Binder, studioföreståndare, Space & Virtuality Studio, Interactive Institute, Malmö

Tick tack

till alla som varit med mig på vägen

som bollplank och hjälp